

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Prop. 52 S

(2019–2020)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

Endringer i statsbudsjettet 2020 under
Kommunal- og moderniseringsdepartementet,
Arbeids- og sosialdepartementet,
Helse- og omsorgsdepartementet og
Finansdepartementet
(økonomiske tiltak i møte med
virusutbruddet)

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Prop. 52 S

(2019–2020)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

Endringer i statsbudsjettet 2020 under
Kommunal- og moderniseringsdepartementet,
Arbeids- og sosialdepartementet,
Helse- og omsorgsdepartementet og
Finansdepartementet
(økonomiske tiltak i møte med
virusutbruddet)

Innhold

1	Økonomiske virkninger av virusutbruddet	5	2.4	Nærings- og fiskeri- departementet	13
1.1	Innledning og oppsummering	5	2.5	Samferdselsdepartementet	14
1.2	Smitteutbredelse og smitte- verntiltak	6	2.6	Finansdepartementet	14
1.3	Virkninger for økonomien	7		Forslag til vedtak om endringer i statsbudsjettet 2020 under Kommunal- og moderniserings- departementet, Arbeids- og sosialdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet og Finansdepartementet (økonomiske tiltak i møte med virusutbruddet)	16
1.4	Økonomiske tiltak i andre land	8			
1.5	Regjeringens forslag til tiltak	9			
2	Forslag om endringer under det enkelte departement	11			
2.1	Kommunal- og moderniserings- departementet	11			
2.2	Arbeids- og sosialdepartementet ...	11			
2.3	Helse- og omsorgs- departementet	13			

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Prop. 52 S

(2019–2020)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

Endringer i statsbudsjettet 2020 under Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Arbeids- og sosialdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet og Finansdepartementet (økonomiske tiltak i møte med virusutbruddet)

*Tilråding fra Finansdepartementet 13. mars 2020,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Solberg)*

1 Økonomiske virkninger av virusutbruddet

1.1 Innledning og oppsummering

Utbruddet av covid-19 (koronavirus) er alvorlig for liv og helse i Norge. Kraftige tiltak er satt i verk. Hendelsen vil ha stor påvirkning på norsk økonomi, og trekke veksten betydelig ned den nærmeste tiden. Mange bedrifter og arbeidsplasser vil rammes. Det er vanskelig å si hvor store konsekvensene blir og hvor lenge økonomien vil bli påvirket. Når virusutbruddet avtar, vil den økonomiske veksten etter hvert kunne ta seg opp igjen. Usikkerheten om den økonomiske utviklingen de nærmeste kvartalene er stor.

Norsk økonomi er i utgangspunktet sterk. Arbeidsledigheten er lav, sysselsettingen har lenge steget, lønnsomheten i næringslivet har vært god, og den økonomiske veksten har frem til nå ligget over trendveksten i økonomien. Vi har solide banker og et velfungerende og effektivt

betalingssystem. En solid norsk økonomi og handlefrihet i den økonomiske politikken gjør oss godt rustet for å håndtere den økonomiske usikkerheten vi nå opplever.

Vi er i en alvorlig situasjon. Vi vil iverksette nødvendige tiltak for at denne krisen ikke får langvarige konsekvenser for norsk næringsliv og norske arbeidsplasser. Mange virksomheter opplever nå manglende etterspørsel og bortfall av oppdrag og leveranser grunnet utbruddet av viruset. Det kan gi akutte likviditetsproblemer og underskudd i bedriftene. Det vil innebære store kostnader for norsk økonomi om mange virksomheter som ellers er levedyktige, ikke overlever. For regjeringen er det avgjørende å trygge arbeidsplasser.

Virusutbruddet gir behov for økonomiske tiltak nå.

Regjeringen jobber med tiltak i tre faser. I denne fasen legges det frem en rekke strakstiltak for å unngå unødige oppsigelser og konkurser i levedyktige selskaper som er rammet av en akutt svikt i inntektene. I neste fase vil regjeringen jobbe

med ytterligere konkrete tiltak for bransjer og bedrifter som er spesielt hardt rammet av virusutbruddet. Disse tiltakene er regjeringen beredt til å kunne fremme raskt. Om det viser seg at virusutbruddet får mer omfattende økonomiske effekter og bringer økonomien inn i en lavkonjunktur, vil regjeringen fremme forslag om bredere tiltak for å opprettholde aktiviteten i økonomien.

Regjeringen legger vekt på at de økonomiske virkemidlene som settes inn i alle disse fasene, bør være målrettede, effektive og midlertidige.

Regjeringen vil i denne omgang, i fase 1, prioritere følgende tiltak:

- Tiltak i helsevesenet for å håndtere den akutte situasjonen.
- Redusere antall dager med lønnsplikt for arbeidsgivere ved permittering fra 15 til to dager og oppheve ventedagene for dagpenger for de som permitteres. Kravet til arbeidstidsreduksjon for rett til dagpenger for permitterte reduseres fra 50 pst. til 40 pst.
- Endring i skattereglene slik at bedrifter som går med underskudd, kan tilbakeføre underskuddet mot beskattet overskudd fra tidligere år.
- Endring i skattereglene slik at eiere av bedrifter som går med underskudd, skal kunne få utsettelse av betaling av formuesskatt. Det vil gi likviditetshjelp til eiere av slike bedrifter allerede i 2020, gjennom redusert innbetaling av forskuddstrekk.
- Midlertidig oppheving av flypassasjeravgiften for flygninger som finner sted i perioden fra 1. januar 2020 til og med 31. oktober 2020.
- Midlertidig oppheving av samtlige lufthavnavgifter til og med 30. juni 2020.
- Forsterket støtte til kompetanseheving og bedriftsintern opplæring i bedrifter som rammes av virusutbruddet, gjennom økt rammetilskudd til fylkeskommunene.
- Økt bevilgning av skjønnsmidler til kommuner som har hatt større merutgifter i forbindelse med virusutbruddet.
- Endring i pensjonsreglene slik at løpende alderspensjon ikke faller bort eller reduseres ved frivillig eller beordret tjeneste for helsepersonell i forbindelse med virusutbruddet.
- Tiltakene regjeringen foreslår i denne proposisjonen innebærer økte utgifter på over 1 mrd. kroner. Reduksjonen i skatteinntektene i 2020-budsjettet er 1,6 mrd. kroner (flypassasjeravgiften). I tillegg forskyves skattebetalinger på i alt 3,9 mrd. kroner.

Proposisjonen redegjør også for låne- og garantiordningene i Innovasjon Norge, som kan avhjelpe

situasjonen for bedrifter som får likviditetsproblemer.

Regjeringen vil fortsette å vurdere situasjonen nøye, og vil fortløpende vurdere ytterligere tiltak for bransjer som er hardt rammet, og etter hvert mer generelle økonomiske tiltak, om det blir nødvendig. Regjeringen vil holde tett kontakt med næringslivet, partene i arbeidslivet og finansnæringen for å kunne følge utviklingen og diskutere behovet for ytterligere tiltak.

1.2 Smitteutbredelse og smitteverntiltak

Utbruddet av viruset covid-19 har skapt en alvorlig utfordring for folkehelsen, både globalt og for Norge.

Viruset har sitt opphav i Kina, hvor antall smittede økte raskt gjennom årets første to måneder. De siste ukene har antall nye smittetilfeller i Kina gått ned. Nå er land over hele verden rammet, og Verdens Helseorganisasjon (WHO) har erklært at covid-19-utbruddet er en pandemi. I hele Vest-Europa er forholdsvis mange smittet. Antall smittede i Norge øker dag for dag. WHO har oppfordret alle land til å iverksette tiltak mot spredning.

Utenfor Kina er det Italia som har innført de mest omfattende smitteverntiltakene. Natt til 8. mars ble det innført en «rød sone» i store deler av Nord-Italia. Man kan kun forlate «rød sone» dersom det er et nødtilfelle. Mandag 9. mars ble karantenereglene utvidet til å gjelde hele Italia. Heretter må alle italienerne dokumentere at de har en god grunn hvis de vil reise utenfor områdene hvor de bor. En rekke andre land, inkludert Norge, har innført omfattende smitteverntiltak den siste uken, etter hvert som smitten har spredt seg. Norge og flere andre land har stengt, eller varslet at de vil stenge, alle skoler og barnehager. Norge har også stengt offentlige kulturtilbud og gitt forbud mot idrettsarrangementer. Det er også gitt forbud mot flere typer personlig tjenesteyting og stilt krav om at skjenkesteder uten matservering må stenge. Danmark har stengt offentlige kontorer, og Italia har stengt alle andre butikker enn matbutikker og apoteker. Flere land har innført innreisestriksjoner. USA har innført midlertidig innreiseforbud for alle europeiske land.

Det er stor usikkerhet om hvordan utbredelsen av koronaviruset vil påvirke den økonomiske utviklingen fremover. Helsemyndighetenes vurderinger av hvilke tiltak som bør settes inn, er viktige forutsetninger for å kunne vurdere økonomiske effekter og hva som er relevante økonomisk-politiske tiltak.

1.3 Virkninger for økonomien

Erfaringene fra tidligere og mindre alvorlige virusutbrudd er at virkningene har vært nokså kortvarige. Både omfang og varighet av utbruddet vi nå står ovenfor, er svært usikkert.

Usikkerhet vil i seg selv medføre redusert aktivitet i økonomien. I tillegg vil smitteverntiltak, og særlig kontaktbegrensende tiltak, dempe aktiviteten. Flere virksomheter, både i reiselivsnæringen og andre næringer, melder nå om permitteringer. Når skolene og barnehagene stenges, vil dette føre til lavere produksjon fordi foreldre må bli hjemme.

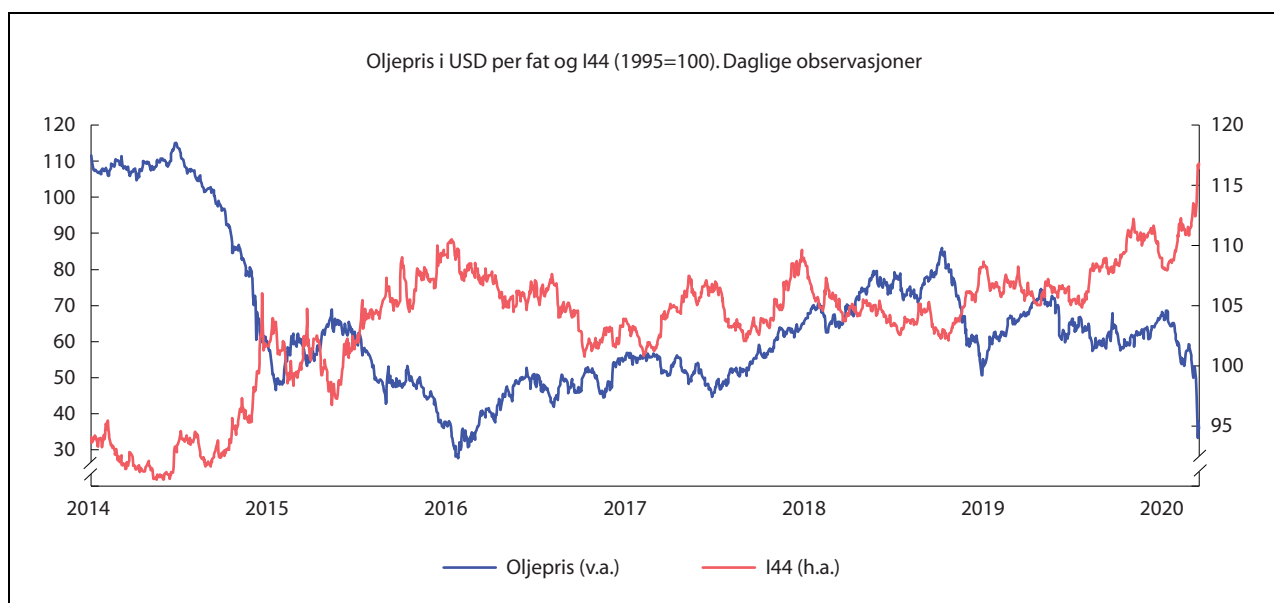
Det er krevende å anslå de økonomiske effektene av utbruddet og smitteverntiltakene. OECD la frem prognoser for veksten i verdensøkonomien 2. mars, da den globale spredningen fortsatt var forholdsvis begrenset. Organisasjonen anslo da at veksten ville dempes med ½ prosentenheter innværende år, og at den ville øke nesten like mye neste år. De la samtidig frem et nedside-scenario med større smittespredning, der den økonomiske veksten ble anslått å bli 1½ prosentenheter lavere som følge av virusutbruddet. For 2020 innebærer dette en nedjustering på 1–1¼ prosentenheter for Norges handelspartnere. Det betyr at enkelte land får nedgangstid (resesjon). Utviklingen siden 2. mars tilsier at vi er nærmere nedside-scenariet.

Det kraftige fallet i oljeprisen i første halvdel av mars har også skapt usikkerhet om den økonomiske utviklingen fremover. Nedgangen i oljeprisen

var ikke bare en følge av situasjonen rundt virusutbruddet, men også et utslag av uenighet mellom to store aktører i oljemarkedet, Russland og Saudi-Arabia, om hvor mye olje som skal produseres. Prisene i terminmarkedet kan tilsi at markedsaktørene venter at oljeprisen vil ta seg opp fra det lave nivået de nærmeste årene. Om oljeprisen blir liggende på et lavt nivå over lengre tid, vil regjeringen vurdere tiltak mot dette, jf. det som ble gjort etter oljeprisfallet i 2014, men det er ikke en del av denne proposisjonen. Oljeprisfall er en situasjon vi har erfaring med og verktøy til å håndtere.

Virusutbruddet og oljeprisfallet har slått kraftig ut i finansmarkedene. Aksjekursene har falt kraftig verden over. Hele børsoppgangen gjennom fjoråret er mer enn reversert. Kraftige utslag i aksjemarkedene har en også sett ved tidligere og mindre alvorlige virusutbrudd, og det typiske er at effektene har vært midlertidige. Mindre valutaer, som den norske kronen, har falt i verdi, og fallet ble forsterket etter nedgangen i oljeprisen. En svakere norsk krone bidrar i noen grad til å motvirke de negative virkningene av lavere oljepris og lavere aktivitetsvekst, og dette var en viktig stabiliseringsmekanisme etter oljeprisfallet i 2014, se figur 1.1.

Sentralbankene i USA, Storbritannia og Canada har redusert styringsrenten med ½ prosentenheter for å dempe risikoen viruset representerer for den økonomiske utviklingen. Den australske sentralbanken har redusert styringsrenten med ¼ prosentenheter. Den europeiske sentral-

Figur 1.1 Oljepris i USD og kronekursindeksen I44, per 12. mars 2020

Kilde: Macrobond.

banken har 12. mars utvidet sitt oppkjøpsprogram for verdipapirer og annonsert tiltak for å sikre likviditet i finansmarkedet med sikte på bedrifter som er nå er rammet, fortsatt skal få lån. Norges Bank har 12. mars varslet at den vil tilføre ekstraordinære lån til bankene i pengemarkedet, der renten er knyttet til styringsrenten, slik at styringsrenten får gjennomslag i pengemarkedsrentene.

Jo lenger virussituasjonen pågår, desto flere deler av økonomien vil bli rammet. Næringslivet påvirkes allerede. Noen næringer er direkte påvirket, enten fordi etterspørselen har falt brått, som for eksempel reiseliv, hotell og flynæringen, eller fordi leveranser av innsatsvarer fra andre land blir forhindret eller har falt bort, slik at bedriftene ikke får produsert egne varer. Mangel på inntjening vil først gi utfordringer for likviditeten, og dernest vil det også påvirke bedriftenes evne til å møte sine forpliktelser overfor ansatte, leverandører og långivere.

Ifølge en undersøkelse gjennomført av Norsk industri i slutten av februar, svarte én av fire bedrifter (315 bedrifter har svart på undersøkelsen) at de ville få problemer med å oppfylle kontrakter eller levere varer på grunn av virusutbruddet. Videre fryktet over halvparten av de som ennå ikke hadde merket noe, at effektene ville komme innen kort tid.

NHO gjennomførte en spørreundersøkelse fredag 6. mars blant sine medlemmer. 3821 bedrifter svarte på undersøkelsen. Av disse svarte 21 pst. at de merket lavere etterspørsel, og 30 pst. svarte at det snart kan være aktuelt å redusere produksjonen. Svært få hadde permittert, men 26 pst. svarte at det kunne bli aktuelt om kort tid dersom situasjonen vedvarer. Reiseliv, luftfart og transport er hardest rammet. Blant bedrifter med flere enn 50 ansatte trodde 37 pst. at det kunne bli aktuelt med permitteringer. Dette underbygges også av bedriftene i Norges Bank sitt regionale nettverk. I rapporten som ble publisert 10. mars, meldte over en tredel av bedriftene at de har nedjustert vekstutsiktene sine de siste ukene.

Aktiviteten i norsk økonomi vil bli trukket betydelig ned den nærmeste tiden, og særlig vil fly- og reiselivsbransjen rammes, men også andre næringer. Det er vanskelig å si hvor store konsekvensene blir og hvor lenge økonomien vil bli påvirket. Når virusutbruddet avtar, vil den økonomiske veksten etter hvert kunne ta seg opp igjen. Usikkerheten om den økonomiske utviklingen de nærmeste kvartalene, er stor. For regjeringen er det viktig å bidra til at midlertidige utfordringer

ikke gir opphav til langsiktige svekkelser i økonomien og i norske bedrifter.

SSB skulle egentlig lagt frem oppdaterte prognoser 12. mars, men besluttet å ikke gjøre det grunnet den store usikkerheten og stadige endringer i situasjonen. Norges Bank vil etter planen komme med oppdaterte anslag samtidig med rentemøtet den 19. mars.

1.4 Økonomiske tiltak i andre land

I dette avsnittet gis eksempler på økonomiske tiltak andre land har satt i verk og en oversikt over hvilke typer tiltak internasjonale organisasjoner, som OECD og IMF, anbefaler land å iverksette for å håndtere de økonomiske konsekvensene av virusutbruddet.

Eksempler på *målrettede tiltak* iverksatt i andre land:

- Flere land har innført *ordninger for å gjøre det lettere for bedrifter å innskrenke produksjonen uten å gå til oppsigelser*. Tyskland har annonsert at ordningen der bedriftene kan få støtte fra staten ved innskrenkninger i arbeidstiden (korttidsarbeid), også kan brukes ved innskrenkninger som følge av virusutbruddet. Regjeringen i Sverige har tilsvarende foreslått at det gis utvidet offentlig støtte til arbeidsgivere som reduserer de ansattes arbeidstid pga. nødvendige innskrenkninger som følge av virusutbruddet.¹
- I Storbritannia har regjeringen annonsert et *midlertidig lånegaranti-program*. Under dette programmet vil staten garantere for 80 pst. av hvert lån, for å sørge for at bankene gir fortsatt lånetilgang, særlig for små- og mellomstore bedrifter.
- Mange land, blant annet Korea, Kina, Italia, Danmark og Vietnam, har innført ulike former for *utsettelse av skatteinnbetalinger* for virksomheter med likviditetsproblemer.

Eksempler på *generelle tiltak* iverksatt i andre land:

- Flere *sentralbanker har satt rentene ned*, blant annet sentralbankene i USA, Storbritannia, Canada og Australia.
- Storbritannia og Danmark har *reduisert den motsykliske kapitalbufferen* til null.

OECD mener at følgende tiltak kan være fornuftige i dagens situasjon:

¹ Dette er Sveriges permitteringssystem. Endringen skal tre i kraft 1. august 2020.

Endringer i statsbudsjettet 2020 under Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Arbeids- og sosialdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet og Finansdepartementet (økonomiske tiltak i møte med virusutbruddet)

- Offentlige støttetiltak for bedrifter som må innskrenke arbeidstiden (jf. tiltakene i Tyskland og Sverige), og økte overføringer til de som rammes av arbeidsledighet.
- Tiltak for å unngå at solvente bedrifter går konkurs, gjennom å styrke likviditeten til foretak med likviditetsproblemer. Det kan bl.a. gjøres ved likviditetsoverføringer til det finansielle systemet, slik at bankene kan fortsette å gi lån til disse foretakene.
- Utsettelse av skatteinnbetalinger eller andre tiltak som midlertidig reduserer skattebelastningen. Slike tiltak kan være regionale eller næringsspesifikke, for å være målrettet mot de som er særlig rammet.
- Midlertidige og målrettede finanspolitiske tiltak mot utsatte næringer.
- Norge har gode velferdsordninger, som blant annet sikrer inntekt for de som mister arbeid og de som er syke.
- Vi har et velfungerende banksystem. Bankene har bygget kapital de siste årene og er i dag solide og har store overskudd. Norges Bank har ansvaret for betalingssystemet og er långiver i siste instans. Norges Bank har gode systemer for å tilføre nødvendig likviditet til bankene.
- Vi har handlingsrom i den økonomiske politikken.

IMF peker særlig på målrettede og midlertidige tiltak rettet mot næringer, bedrifter, og husholdninger som er mest påvirket av virusutbruddet. Tiltakene må kunne iverksettes raskt. Dette omfatter både tiltak som begrenser mangel på kreditt for virksomheter som midlertidig opplever sterk nedgang i etterspørselen og tiltak, for å hjelpe arbeidstakere som mister inntekt.

Både *OECD* og *IMF* peker på behovet for tilstrekkelig likviditet i pengemarkedet for å begrense risiko for finansiell ustabilitet. Videre fremhever begge at hvis de økonomiske virkningene blir svært alvorlige, bør mer ekspansiv finanspolitikk og lettelse i pengepolitikken vurderes.

1.5 Regjeringens forslag til tiltak

Norsk økonomi er i utgangspunktet sterk, og bankene solide. Arbeidsledigheten er lav, sysselsettingen har lenge steget, lønnsomheten i næringslivet har vært god, og den økonomiske veksten har frem til nå ligget over trendveksten i økonomien. Vi har en godt kapitalisert banksektor og et velfungerende og effektivt betalingsystem. En solid norsk økonomi og handlefrihet i den økonomiske politikken gjør oss godt rustet til å håndtere den økonomiske usikkerheten vi nå står overfor.

- Vi har mekanismer i arbeidsmarkedet som blant annet skal være til hjelp i situasjoner med akutt svikt i etterspørselen og produksjonen. Permitteringsregelverket sikrer dagpenger til den enkelte arbeidstaker dersom han eller hun blir permittert. Da kan bedriftene raskt redusere sine kostnader, samtidig som arbeidsforholdet vil kunne fortsette.

I tillegg står oljeselskapene bedre rustet enn i 2014 til å kunne håndtere lavere oljepris. Næringen har gjennomført omfattende kostnadskutt og effektivisering de siste årene, og utbyggingsprosjekter på norsk sokkel trenger derfor ikke en like høy pris som før for å være lønnsomme. Dersom det blir en vedvarende lav oljepris, kan det bli nødvendig med tiltak også her.

Virusutbruddet gjør likevel at det er behov for økonomiske tiltak nå.

Regjeringen jobber med tiltak i tre faser.

Fase 1: Regjeringen legger i denne proposisjonen frem strakstiltak for i størst mulig grad å unngå unødige oppsigelser og konkurser i levedyktige selskaper som er rammet av en akutt svikt i inntektene.

Fase 2: Regjeringen vil de nærmeste ukene og månedene jobbe med andre konkrete tiltak for bransjer og bedrifter som er hardt rammet av virusutbruddet. Regjeringen er beredt til å komme raskt tilbake med nye tiltak.

Fase 3: Om det viser seg at virusutbruddet får mer omfattende økonomiske effekter og bringer økonomien inn i en ny lavkonjunktur, vil regjeringen vurdere bredere tiltak for å opprettholde aktiviteten i økonomien.

Regjeringen legger vekt på at de økonomiske virkemidlene som settes inn i alle disse fasene, bør være målrettede, kunne iverksettes raskt og ha virkning raskt. Videre bør tiltak som settes i verk være midlertidige.

Foreløpig er det særlig næringslivet som er rammet. Husholdningene vil på kort sikt trolig redusere sin etterspørsel og spare mer, og det er foreløpig mindre aktuelt å rette finanspolitiske virkemidler inn mot husholdningssektoren for å stimulere til økt etterspørsel etter varer og tjenester. Jo lenger utbruddet varer, desto større er risikoen for at mange blir permittert eller mister jobben, og at bedrifter kan gå konkurs. I så fall kan det bli aktuelt med bredere tiltak rettet mot både bedrifts- og husholdningssektoren.

Noen husholdninger med høy gjeld kan likevel få likviditetsproblemer dersom de blir permitterte eller arbeidsledige, og lønnsinntekt erstattes av dagpenger. Boliglånsforskriften og forbrukslånsforskriften er ikke til hinder for at bankene kan gi midlertidig avdragsfrihet til husholdninger som opplever inntektsbortfall.

Tiltak som settes i verk i den tredje fasen, må også vurderes i lys av kapasiteten i ulike deler av økonomien. Det har for eksempel liten hensikt å øke bevilgningene til offentlige byggeprosjekter dersom kapasiteten i bygge- og anleggsbransjen er presset. I alle faser må tiltak være målrettede mot de områder hvor utfordringene er størst.

I denne proposisjonen, i fase 1, fremmes straks-tiltak rettet mot bedrifter som rammes av akutt inntektssvikt og som raskt kan få likviditetsutfordringer. Regjeringen vil i denne omgang prioritere følgende tiltak:

- Tiltak i helsevesenet for å håndtere den akutte situasjonen. Vi må blant annet sikre nødvendig tilgang på legemidler, og ressurser til å gjennomføre nødvendige korona-prøver. Det kan bli nødvendig med økt bemanning i helsesektoren. For å legge til rette for at helsepersonell som har gått av med pensjon kan mobiliseres, foreslås det å endre pensjonslovene slik at arbeid ifb. virusutbruddet ikke fører til avkorting av pensjonen.
- Reduksjon fra 15 til to dager med lønnsplikt for arbeidsgivere ved permittering. Det vil føre til at bedrifter som opplever en midlertidig svikt i etterspørselen eller produksjonsforstyrrelser, kan få bedre likviditet ved å redusere kostnadene sine raskt. På den måten kan reduksjonen i antall lønnsplikt dager ved permittering bidra til å unngå oppsigelser. Tiltaket vil være midlertidig.
- Oppheve ventedagene før dagpengeutbetalingene starter for de som permitteres. Dette vil redusere inntektstapet for permitterte arbeidstakere. Tiltaket vil være midlertidig.
- Redusere kravet til arbeidstidsreduksjon fra 50 pst. til 40 pst. for rett til dagpenger under permittering. Tiltaket vil være midlertidig.
- Endring i skattereglene slik at bedrifter som går med underskudd i 2020, kan tilbakeføre underskuddet mot beskattet overskudd fra tidligere år. Det vil hjelpe bedrifter som i dag er rammet av at inntekter bortfaller, for eksempel i reiseliv. Det kan bidra til at bankene blir mer villige til å gi bedriftene lån i en overgangsperiode.
- Endring i skattereglene slik at eiere av bedrifter som går med underskudd i 2020, skal

kunne få utsettelse av betaling av formuesskatt. Formuesskatten er en skatt som må betales av eiere selv om bedriften går med underskudd. Da vil bedrifter med underskudd kunne slippe å betale utbytte til eiere med sikte på å dekke eieres formuesskatt. Det vil gi likviditetshjelp til eiere av slike bedrifter allerede i 2020 gjennom redusert innbetaling av forskuddsskatt.

- Midlertidig oppheving av flypassasjeravgiften for flyginger som finner sted i perioden fra 1. januar 2020 til og med 31. oktober 2020.
- Midlertidig oppheving av samtlige lufthavn-avgifter til og med 30. juni.
- Forsterket støtte til kompetanseheving og bedriftsintern opplæring. I en periode med lavere aktivitet kan det være gunstig for bedriftene å øke innsatsen for å styrke kompetansen til arbeidstakerne. Fylkeskommunene vil få økt bevilgning til dette formålet for å kunne ivareta regionale behov. Dette vil komme både arbeidstakere og bedriftene til gode på litt lengre sikt.
- Økt bevilgning av skjønnsmidler til kommuner som har hatt større merutgifter i forbindelse med virusutbruddet.

Tiltakene regjeringen foreslår i denne proposisjonen innebærer økte utgifter på over 1 mrd. kroner. Reduksjonen i skatteinntektene i 2020-budsjettet er 1,6 mrd. kroner (flypassasjeravgiften). I tillegg forskyves skattebetalinger på i alt 3,9 mrd. kroner.

I de påfølgende avsnittene redegjøres det for hvert av disse forslagene. I tillegg gis en kort redegjørelse for låne- og garantiordningene i Innovasjon Norge som kan avhjelpe situasjonen for bedrifter som får likviditetsproblemer. Enkelte av tiltakene krever lovendringer. Disse er nærmere omtalt i Prop. 53 LS (2019–2020), som også legges frem i dag.

Regjeringen vil fortsette å vurdere situasjonen nøye, og vil fortløpende vurdere ytterligere tiltak som kan bedre bedriftenes likviditetssituasjon og tiltak for bransjer som er hardt rammet (fase 2) og etter hvert mer generelle økonomiske tiltak om det blir nødvendig (fase 3).

Denne proposisjonen gir bildet slik vi ser det i dag. Skulle den økonomiske situasjonen forverre seg, er regjeringen beredt på å iverksette flere tiltak raskt. Vi må arbeide for at denne krisen ikke får langvarige konsekvenser for norsk næringsliv og norske arbeidsplasser.

2 Forslag om endringer under det enkelte departement

2.1 Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Kap. 571 Rammetilskudd til kommuner

Post 64 Skjønnstilskudd, kan nyttes under kap. 572, post 64

Det foreslås å øke bevilgningen til skjønnsmidler til kommunene med 250 mill. kroner i 2020 til kommuner som har hatt større merutgifter i forbindelse med virusutbruddet. Formålet med skjønnsmidler er blant annet å bidra til dekning av kommunenes utgifter til uforutsette hendelser som virusutbruddet. Fylkesmannen vil fordele midlene til kommunene.

Kap. 572 Rammetilskudd til fylkeskommuner

Post 60 Innbyggertilskudd

Fylkeskommunene får gjennom regionreformen en sterkere kompetansepolitisk rolle. Fra og med i år har fylkeskommunene fått et nytt virkemiddel i sin portefølje, da 55 mill. kroner knyttet til arbeidsmarkedstiltaket Bedriftsintern opplæring (BIO) er overført til rammetilskuddet. Se nærmere omtale i Prop. 1 S (2019–2020) for Kommunal- og moderniseringsdepartementet og for Arbeids- og sosialdepartementet. Regjeringen ønsket med dette å underbygge og styrke fylkeskommunenes rolle i regional nærings- og kompetanseutvikling. Overføring av midlene til fylkeskommunenes rammetilskudd gir muligheter til å kunne tilpasse innsatsen til regionale forhold.

I lys av den krevende markedssituasjonen som har oppstått for mange bedrifter, er det behov for tiltak som kan motvirke permitteringer og oppsigelser og samtidig bidra til kompetanseheving. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på posten med 50 mill. kroner som et midlertidig tiltak i 2020. Midlene skal gjøre fylkeskommunene bedre i stand til å tilpasse innsatsen overfor bedrifter som rammes av virusutbruddet. Det er ventet at bedrifter i alle fylker vil kunne oppleve utfordringer, og midlene vil derfor bli fordelt til fylkeskommunene etter de ordinære kriteriene i inntektssystemet.

2.2 Arbeids- og sosialdepartementet

Kap. 2541 Dagpenger

Post 70 Dagpenger, overslagsbevilgning

Bedrifter som opplever akutt bortfall av inntekter kan raskt få problemer med likviditeten. Gjennom permitteringer løses arbeidstaker midlertidig fra arbeidsplikten, og arbeidsgiver løses midlertidig fra lønnsplikten. Arbeidsforholdet består, og det er en forutsetning for å permittere at det dreier seg om en midlertidig arbeidsmangel. Begrunnelsen for permitteringsordningen er at det kan være samfunnsøkonomisk lønnsomt at bedriftene permitterer ansatte, fremfor at de går til oppsigelser, ved midlertidig svikt i etterspørselen eller andre produksjonsforstyrrelser. Permitteringsordningen gir bedriftene anledning til å beholde viktig kompetanse i perioder med produksjonsbortfall, slik at virksomheten er best mulig rustet når situasjonen igjen normaliseres. I tillegg gir ordningen de permitterte delvis kompensasjon for inntektstapet gjennom rett til dagpenger. Dagpengene utgjør 62,4 pst. av tidligere inntekt (dagpengegrunnlaget), som er basert på inntekt de siste 12 eller 36 avsluttede kalendermånedene før søknad.

Ved permittering tar staten en betydelig del av kostnadene ved at arbeidsgiverne blir fritatt for lønnsplikt i en periode der arbeidskontrakten fortsatt gjelder. Regelverket må stimulere til god bruk av arbeidskraft og må være utformet slik at misbruk av ordningen begrenses.

Adgangen til å permittere er ikke lovfestet, men er i mange tilfeller regulert i tariffavtaler mellom partene i arbeidslivet. Arbeidsgiver har vanligvis en varslingsplikt på 14 dager før permittering inntreffer.

Etter permitteringslønnsloven § 3 første ledd har arbeidsgiver etter dagens ordning lønnsplikt de første 15 dagene av permitteringsperioden. Etter arbeidsgiverperioden på 15 dager, fritas arbeidsgiverne fra lønnsplikten i inntil 26 uker innenfor en 18-månedersperiode. I denne perioden kan de permitterte motta dagpenger, forutsatt at vilkårene ellers er oppfylt, herunder vilkåret om minst 50 pst. reduksjon av arbeidstiden. Dagpengeutbetalingen starter når den arbeidsløse har vært uten arbeid og har stått tilmeldt Arbeids- og velferdsetaten som reell arbeidssøker, i minst tre av de siste femten dager. Disse tre dagene utgjør ventetiden i dagpengeordningen. Etter dagpengeperioden skal arbeidstakeren i utgangspunktet tilbake i arbeid. Dersom arbeidsgiver vil permittere arbeidstakeren på ny, påløper en ny periode med varslingsplikt, lønnsplikt og ventedager.

Permitteringsregelverket har vært endret flere ganger de siste 20 årene. Siden 2004 har antall dager med lønnsplikt for arbeidsgiver variert fra fem til 20 dager, mens perioden med rett til dagpenger har variert fra 26 til 52 uker. I forbindelse med finanskrisen ble perioden med lønnsplikt i 2009 redusert fra ti til fem dager. I forbindelse med oljeprisfallet ble antall dager med lønnsplikt i 2015 redusert fra 20 til ti dager. Med dagens system for varsling og lønnsplikt vil det ta opptil en måned fra en bedrift beslutter å permittere ansatte til bedriften får redusert lønnskostnadene.

Regjeringen foreslår nå å redusere perioden med lønnsplikt fra 15 til to dager. Kortere periode med lønnsplikt vil bidra til at bedriftene raskere kan tilpasse kostnadene i møte med fallende inntekter. Det er et målrettet og virkningsfullt tiltak for de bedriftene som er rammet. Som i andre forsikringsordninger, er det samtidig et viktig hensyn at arbeidsgiver finansierer noe av kostnadene ved permitteringer, slik at arbeidsgivere med normale svingninger i etterspørselen ikke gis insentiv til å skyve ordinære lønnskostnader over på staten.

Redusert antall dager med lønnsplikt innebærer også lavere inntekt for permitterte arbeidstakere, ettersom dagpengesatsen som oftest vil være vesentlig lavere enn lønnen (permitteringslønn). Redusert lønnsplikt gir dermed en overvelting av kostnader fra bedriftene til både staten og arbeidstakerne. I en situasjon med stort inntektsbortfall for bedriften, er det rimelig at belastningen deles. For å redusere belastningen på arbeidstakerne foreslås det å fjerne ventetiden for den permitterte. Det foreslås videre å redusere kravet til arbeidstidsreduksjon fra 50 pst. til 40 pst.

Redusert antall dager med lønnsplikt krever lovendring, som fremmes i egen proposisjon. Fjerning av ventedagene og endret krav til arbeidstidsreduksjon kan gjøres ved endring av forskrift med hjemmel i folketrygdloven § 4-7. Det foreslås at endringene trer i kraft så raskt som praktisk mulig.

Det er usikkert hvor lenge utbruddet av korona vil påvirke norsk økonomi. Endringene i antall lønnsplikt dager, ventedager og endring i kravet til arbeidstidsreduksjon foreslås som midlertidige tiltak, og vil gjelde frem til 31. oktober 2020. Dersom den videre utviklingen tilsier det, vil regjeringen vurdere om tiltakene skal forlenges ut over dette.

Det er ventet at antall permitterte vil øke de neste månedene. Hvor stor økningen blir er svært usikkert. På usikkert grunnlag legger vi til grunn at antall permitterte øker til et gjennomsnittlig

nivå på i overkant av 20 000 personer i perioden fra 1. april til 31. oktober, og at nivået deretter reduseres. Som gjennomsnitt i 2020 vil antall permitterte da ligge på om lag 14 000 personer, det samme nivået som gjennomsnittet i 2009 under finanskrisen.

Den midlertidig reduksjonen i antall lønnsplikt dager i perioden frem til 31. oktober vil isolert sett øke dagpengeutbetalingene med om lag 590 mill. kroner i 2020. Den midlertidige fjerningen av ventedager før det utbetales dagpenger til de permitterte, vil isolert sett gi en økning i dagpengeutbetalingene på om lag 135 mill. kroner. Den midlertidige reduksjonen i kravet til arbeidstidsreduksjon fra 50 pst. til 40 pst. vil ha budsjettmessige konsekvenser som ikke er beregnet. Regjeringen vil på egnet måte komme tilbake til Stortinget med forslag til håndtering av de budsjettmessige konsekvensene av tiltaket. Videre vil regjeringen komme tilbake til Stortinget ifb. revidert nasjonalbudsjett med et oppdatert anslag for den samlede bevilgningen til dagpenger. Det foreslås i denne omgang å øke bevilgningen på posten med 725 mill. kroner, som følge av forslagene om å redusere antall dager med lønnsplikt og fjerning av ventedager for dagpenger til permitterte.

Det vises til Prop. 53 LS (2019–2020) for forslag til lovendringer.

Endringer i folketrygdloven og arbeidsmiljøloven

Regjeringen foreslår å endre folketrygdloven og arbeidsmiljøloven, slik at det gis hjemmel til å kunne fastsette forskrifter ved allmennfarlig smittsom sykdom.

- Forslaget til endring i folketrygdloven vil innebære at Arbeids- og sosialdepartementet i forskrift kan gi unntak fra krav til legeerklæring, nærmere regler om rett til sykepenger for personer som har eller kan antas å ha smittsom sykdom, rett til omsorgspenger og unntak fra pålagte plikter.
- Videre foreslås det hjemmel i folketrygdloven til at Kongen i statsråd i forskrift kan gi bestemmelser som utvider trygdens ansvar for å utbetale ytelser etter loven.
- Forslaget til endring i arbeidsmiljøloven vil innebære at Arbeids- og sosialdepartementet kan fastsette forskrifter om endrede rettigheter til permisjon så lenge smittefaren er til stede.

Bakgrunnen for forslagene er behovet for å kunne legge til rette for tiltak som kan forhindre smitte i

befolkningen, og at det i den forbindelse kan være nødvendig med midlertidige tilpasninger i regelverket. Koronaviruset kan få store økonomiske konsekvenser for næringslivet. Vi vil se summen av ulike tiltak og kostnader for arbeidsgivere og arbeidstakere i sammenheng når vi vurderer om omfanget av statens bidrag fremover bør økes. Regjeringen vil ha tett kontakt med partene i arbeidslivet om dette.

Det vises til Prop. 53 LS (2019–2020) for nærmere omtale og forslag til lovendringer.

Tidsbegrenset unntak fra avkorting i pensjon for helsepersonell

Langt flere kan bli syke av koronavirus enn av ordinær sesonginfluensa. Selv om det er sannsynlig at dette kan håndteres med dagens personellressurser, kan det ikke utelukkes at det på kort varsel blir behov for økt bemanning i helsesektoren. Det kan da være aktuelt å mobilisere alderspensjonister som tidligere har jobbet i helsesektoren.

For å møte et slikt bemanningsbehov, legger regjeringen til rette for at det kan rekrutteres kvalifisert personell gjennom frivillig mobilisering. Dersom situasjonen tilsier det, kan det være aktuelt for myndighetene å beordre kvalifisert personell til tjeneste.

Etter dagens regler kan pensjonen på nærmere vilkår avkortes eller falle bort. Regjeringen foreslår at løpende alderspensjon likevel ikke avkortes eller faller bort på grunn av arbeidsinntekt for helsepersonell i forbindelse med utbruddet av koronavirus.

Se nærmere omtale og forslag til lovendringer i Prop. 53 LS (2019–2020).

2.3 Helse- og omsorgsdepartementet

Utbruddet av koronaviruset vil gi økte utgifter i helse- og omsorgssektoren. For å sikre at helsemyndighetene har tilstrekkelige virkemidler til å håndtere situasjonen har regjeringen utløst fullmaktsbestemmelsene i helseberedskapsloven.

Spesialisthelsetjenesten og den kommunale helse- og omsorgstjenesten vil få økte kostnader knyttet til bl.a. økt beredskap, analyse av prøver og pasientbehandling.

Beredskapsaktiviteten vil også kunne påvirke øvrig aktivitet og kunne gi økte kostnader. Ev. tiltak hjemlet i helseberedskapsloven, som for eksempel beordringsplikt for helsepersonell, vil kunne medføre økte kostnader. Det kan også tenkes at det er behov for å dekke andre utgifter og

kostnader helsepersonell blir påført som følge av beredskapstiltak hjemlet i helseberedskapsloven. Virusutbruddet vil få konsekvenser og gi økte kostnader for flere etater, blant annet Helsedirektoratet, Folkehelseinstituttet, Statens legemiddelverk, de regionale helseforetakene og kommunene. Det er viktig at hele helse- og omsorgssektoren settes i stand til å håndtere de utfordringene viruset skaper.

Helse- og omsorgsdepartementet fremmer en kongelig resolusjon 13. mars der det samtykkes til at det kan pådras uforutsette og nødvendige utgifter for å bidra til at befolkningen får tilgang til nødvendige legemidler og medisinsk utstyr, samt trygge nødvendig kapasitet av laboratorieanalyser uten bevilgningsmessig dekning. I denne proposisjonen fremmes det forslag om at Stortinget samtykker i at det gis slik fullmakt, jf. forslag til romertallsvedtak.

Spredningen og konsekvensene av virusutbruddet vil utvikle seg over tid. Regjeringen vil sikre at helse- og omsorgssektoren gis mulighet til å iverksette de tiltak som er nødvendige gitt situasjonen. Det vil derfor bli aktuelt å pådra tilleggsutgifter på områder som ikke dekkes av fullmakten som følger av den kongelige resolusjonen nevnt ovenfor. I den første perioden vil helseforetak og andre virksomheter ha de nødvendige budsjetttrammer, etter Stortingets budsjettvedtak fra før jul, til å gjennomføre alle nødvendige tiltak. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med forslag til tilleggsbevilgninger på et senere tidspunkt, for å sikre at aktiviteten kan opprettholdes ut året.

2.4 Nærings- og fiskeridepartementet

I virkemiddelapparatet, og særlig i Innovasjon Norge, er det flere ordninger som tilbyr lån, garantier og kapital til bedrifter. Innovasjon Norge har bred kontakt med næringslivet, kontorer i hele landet og et nært samarbeid med banksektoren. Innovasjon Norge kan også henvise bedrifter til andre deler av virkemiddelapparatet, dersom det er mer aktuelt for å kunne dekke deres behov.

Det er det private kapitalmarkedet som er, og bør være, den viktigste kilden for finansiering av norske bedrifter. Innovasjon Norge er imidlertid et supplement og samarbeider ofte med lokale banker. Innovasjon Norges lavrisikolåneordning, innovasjonslåneordning og garantiordninger vurderes å være de mest aktuelle i en situasjon der bedriftene skulle få midlertidige utfordringer med likviditet.

Tidlig på året, slik situasjonen er nå, er midlene til låneordningene i liten grad bundet opp, og

tilgjengelige rammer vil være store. Lavrisikolåneordningen har en ramme på 2,5 mrd. kroner, mens innovasjonslåneordningen har en ramme på 1,4 mrd. kroner. Vekstgarantiordningen vil, gjennom samarbeid med private banker, kunne gi utlån på opp til om lag 1 mrd. kroner i 2020. Målgruppen er i hovedsak små og mellomstore bedrifter over hele landet og i alle næringer og bransjer, men tilbudet er også tilgjengelig for store bedrifter.

Regjeringen vil følge utviklingen i forbruket av Innovasjon Norges låne- og garantiordninger. Regjeringen vil be Innovasjon Norge utnytte sitt handlingsrom og sine rammer til å håndtere situasjonen, slik den måtte utvikle seg. Dersom det vurderes å være behov for å justere rammene, vil regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag om dette.

Etter finanskrisen i 2009 ble det gjort en evaluering av Innovasjon Norges rolle i kapitalmarkedet. Denne evalueringen viste at særlig lavrisikolån og innovasjonslåneordningen var godt egnede virkemidler i en kredittkrise.

2.5 Samferdselsdepartementet

Regjeringen er opptatt av å ha en velfungerende luftfartssektor i Norge med aktører som tilbyr et tilstrekkelig transporttilbud. Kort tid etter virusutbruddet i Norge er etterspørselen etter flyreiser falt betydelig både innenriks og, ikke minst, utenriks. Fallet i etterspørselen har de siste ukene tatt daglig og har ikke vært mulig å forutse. USA har innført restriksjoner for reisende fra Europa. Bortfallet av bestillinger bidrar til en likviditetsmessig krevende situasjon for flyselskapene. Inntektsbortfallet utvikler seg raskere enn selskapene har muligheter til å håndtere ved å tilpasse kostnadene. Vesentlige deler av flyselskapenes kostnader er faste.

Det er krevende å gi gode prognoser for luftfartssektoren den kommende tiden. Gitt situasjonen er det likevel grunn til å anta at etterspørselen for en periode vil være så lav at flyselskapene som opererer i det norske markedet, vil rammes meget hardt økonomisk, både likviditetsmessig og resultatmessig.

Regjeringen ønsker å bidra til at markedet også tilbyr tilstrekkelig kapasitet til tilfredsstillende vilkår når etterspørselen etter hvert tar seg opp. Regjeringen har derfor vurdert ulike tiltak som kan iverksettes med rask virkning.

Flypassasjeravgiften foreslås opphevet for reiser fra 1. januar 2020 til og med 31. oktober 2020. Forslaget er nærmere omtalt i Prop. 53 LS (2019–2020).

Flyselskapene betaler avgifter til Avinor AS for bruk av selskapets tjenester og infrastruktur. Tre av disse avgiftene går til finansiering av lufthavnene, og to av dem går til finansiering av flysikringstjenestene. Alvoret i krisen gjør at regjeringen mener det er nødvendig å gjøre midlertidige endringer i lufthavnavgiftene. I dag betaler flyselskapene følgende lufthavnavgifter: startavgiften, passasjeravgiften og sikkerhetsavgiften. Disse utgjorde i 2019 om lag 3,8 milliarder kroner i inntekter for Avinor. Siden disse avgiftene betales fortløpende, legger Samferdselsdepartementet til grunn at endringer bare kan virke fremover i tid. Plikten til å betale lufthavnavgifter er regulert i en forskrift fastsatt av Samferdselsdepartementet. Departementet vil i forskrift, som blir fastsatt fredag 13. mars 2020 med virkning fra samme dato, frita flyselskapene fra plikt til å betale lufthavnavgifter til Avinor. Formålet med dette er å hjelpe flyselskapene i en krevende økonomisk situasjon. Avgiftsfritaket vil virke frem til og med 30. juni 2020. Avinors økonomiske situasjon må vurderes fortløpende. Regjeringen vil eventuelt komme tilbake til Stortinget om dette.

Regjeringen innleder en dialog med ESA om de statsstøtterettslige sidene ved slike tiltak.

Regjeringen følger situasjonen i luftfartssektoren nøye og vurderer løpende behovet for ytterligere tiltak eller endringer i de tiltakene som nå iverksettes.

2.6 Finansdepartementet

Regjeringen fremmer forslag til målrettede skatteendringer for å bedre situasjonen for næringslivet. Det legges også vekt på at skattetiltakene ikke skal bryte med grunnleggende prinsipper for utforming av skattesystemet. Tiltakene rettet mot å dempe effekten av virusutbruddet, bør ikke hindre nødvendig omstilling. Tiltakene bør være målrettede og godt tilpasset den situasjonen vi nå står overfor. Det innebærer at tiltak ideelt sett bare bør treffe bedrifter som under normale markedsforhold er lønnsomme.

Kap. 5501 Skatter på formue og inntekt

Post 70 Trinnskatt, formuesskatt mv. fra personlige skattytere

Utsatt betaling av formuesskatt

Regjeringen foreslår en midlertidig ordning med utsatt betaling av formuesskatt på virksomhetsformue for inntektsåret 2020. Den foreslåtte ordningen gjelder personlige skattytere som eier

regnskapspliktig virksomhet med negativt årsresultat for inntektsåret 2020. Ordningen innebærer at skattyter kan søke om ett års utsatt innbetaling av formuesskatten for inntektsåret 2020, når den forfaller til betaling i 2021. Eiere som kan sannsynliggjøre at virksomheten vil gå med underskudd i 2020, kan søke om fritak for forskuddstrekk eller forskuddsskatt for virksomhetsformue for de gjenstående betalingsterminene i 2020. Det vil gi likviditetshjelp til eiere av slike bedrifter allerede i 2020, gjennom redusert innbetaling av forskuddsskatt.

På usikkert grunnlag anslås provenytapet i 2020 til om lag 400 mill. kroner bokført. Provenytapet er midlertidig og vil motsvares av økte skatteinntekter i senere år. Skatteinntektene anslås å øke med om lag 380 mill. kroner bokført i 2021 og med 20 mill. kroner bokført i 2022.

Post 74 Selskapsskatter mv. fra upersonlige skattytere utenom petroleum

Regjeringen foreslår en midlertidig adgang til å tilbakeføre inntil 30 mill. kroner av selskapsunderskudd i 2020 mot beskattet overskudd de to foregående årene. I dag må slike underskudd fremføres og trekkes fra mot fremtidige overskudd. Skatteverdien av underskudd i 2020 vil bli utbetalt til bedriftene ved skatteoppgjøret i 2021. Med sikker refusjon av underskuddenes skatteverdi, kan det være lettere for selskapene å få kortsiktige lån i en overgangsperiode, og tiltaket vil således kunne ha umiddelbar virkning på selskapenes likviditet. Tiltaket er næringsnøytralt, men vil særlig komme de mest utsatte bedriftene til gode. Den relativt høye beløpsgrensen gjør at de fleste lønn-

somme små og mellomstore bedriftene med underskudd i 2020, kan få full nytte av ordningen.

På usikkert grunnlag er det anslått et påløpt provenytap på i størrelsesorden 3,5 mrd. kroner i 2020 som blir bokført i 2021. Over tid vil det kortsiktige provenytapet bli motsvart av høyere skatteinntekter senere år.

Kap. 5561 Flypassasjeravgift

Post 70 Flypassasjeravgift

De økonomiske konsekvensene av virusutbruddet er store for luftfarten. Som en midlertidig økonomisk stimulans til flyselskapene foreslår regjeringen å oppheve flypassasjeravgiften for flyginger i perioden fra 1. januar 2020 til og med 31. oktober 2020. Fra 1. november 2020 vil flyginger være avgiftslagt. Provenytapet ved forslaget anslås til 1 560 mill. kroner påløpt og bokført i 2020 sammenlignet med saldert budsjett.

Det vises til nærmere omtale av forslagene til skatte- og avgiftsendringer i Prop. 53 LS (2019–2020).

Finansdepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om endringer i statsbudsjettet 2020 under Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Arbeids- og sosialdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet og Finansdepartementet (økonomiske tiltak i møte med virusutbruddet).

Vi HARALD, Norges Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak om endringer i statsbudsjettet 2020 under Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Arbeids- og sosialdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet og Finansdepartementet (økonomiske tiltak i møte med virusutbruddet) i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag

til vedtak om endringer i statsbudsjettet 2020 under Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Arbeids- og sosialdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet og Finansdepartementet (økonomiske tiltak i møte med virusutbruddet)

I

I statsbudsjettet for 2020 gjøres følgende endringer:

Utgifter:

Kap.	Post	Formål	Kroner
571		Rammetilskudd til kommuner:	
	64	Skjønnstilskudd, <i>kan nyttes under kap. 572, post 64</i> , forhøyes med ..... fra kr 1 084 000 000 til kr 1 334 000 000	250 000 000
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner:	
	60	Innbyggertilskudd, forhøyes med ..... fra kr 36 960 708 000 til kr 37 010 708 000	50 000 000
2541		Dagpenger:	
	70	Dagpenger, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 8 964 800 000 til kr 9 689 800 000	725 000 000

Inntekter:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5501		Skatter på formue og inntekt:	
	70	Trinnskatt, formuesskatt mv. fra personlige skattytere, nedsettes med .... fra kr 80 900 000 000 til kr 80 500 000 000	400 000 000
5561		Flypassasjeravgift:	
	70	Flypassasjeravgift, nedsettes med ..... fra kr 1 900 000 000 til kr 340 000 000	1 560 000 000

II

Stortinget samtykker i at bevilgningene i statsbudsjettet for 2020 under kapittel 732, post 70 og 77 og kapittel 2711, post 76 overskrides med utgifter til nødvendige legemidler og medisinsk utstyr, samt nødvendige laboratorieanalyser til håndteringen av utbruddet av koronaviruset.

Bestilling av publikasjoner

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

www.publikasjoner.dep.no

Telefon: 22 24 00 00

Publikasjonene er også tilgjengelige på

www.regjeringen.no

Trykk: Departementenes sikkerhets- og
serviceorganisasjon – 03/2020

